

ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ: 1964

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Τεύχ.: 20ό   Έτος: 2014

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
Φιλανθρωπικό Σωματείο
«ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ»
Α.Μ. 734 (3793)
Άπόφ. Πρωτ. Θεσ/νίκης 3399/1964

ΕΔΡΑ:
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ 22
Τ.Κ. 54621 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ. FAX 2310 233548 - ΤΗΛ. 277950

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΗΛΙΑΣ ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
1. Η. ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ
2. Γ. ΚΙΟΣΣΕΣ
3. Α. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ
4. Π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Τιμή φύλλου: 1€

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Τό ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

- ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ ΗΛΙΑΣ, Πρόεδρος
- ΚΑΠΕΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Άντιπρόεδρος
- ΤΕΡΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, Γ. Γραμματέας
- ΚΑΡΥΔΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, Ταμίας
- ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Μέλος
- ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, Μέλος
- ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Μέλος

- τηλ. 2310-302217
τηλ. 2310-232288
τηλ. 2310-467002
τηλ. 2310-852481
τηλ. 2310-924231
τηλ. 2310-318588
τηλ. 2310-304066

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
1. ΠΕΙΡΑΙΩΣ 5211 - 036427 - 751
2. ΕΘΝΙΚΗ 213/296025-73
3. ALPHA BANK 846002002000196

Γιά τίς καταδέσεις τῶν Εἰσφορῶν καὶ Δωρῶν σας, στοὺς παραπάνω λογαριασμούς, παρακαλοῦμε νά μᾶς ἀποστέλλετε φωτοαντίγραφο τῆς ἀπόδειξης κατάδεσής σας στήν ταχυδρομική μας διεύθυνση:

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ 22, Τ.Κ. 54621
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ὅπου ἐπίσης μπορεῖτε νά μᾶς στέλνετε καὶ ταχυδρομικές ἐπιταγές στό ὄνομα τοῦ Προέδρου μας κ. ΗΛΙΑ ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ, γιά νά μποροῦμε στή συνέχεια νά σᾶς ἀποστέλλουμε τή σχετική ἐπίσημη ἀπόδειξη τοῦ Σωματείου μας.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

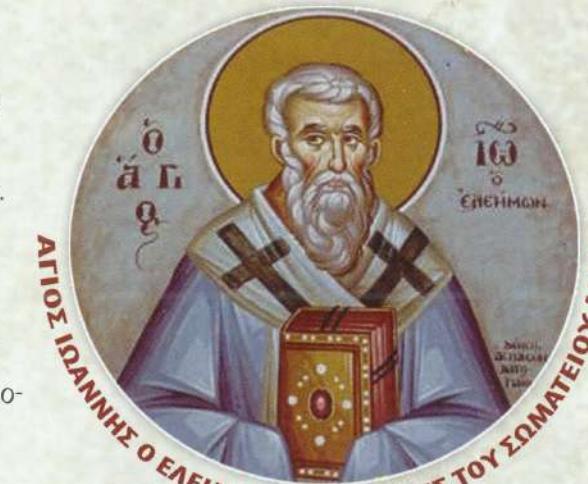
Σέ περίπτωση πού ἐπιδυμεῖτε νά δωρήσετε χρήματα ἀπό τό σπίτι σας, εἴτε ἀπό τόν χώρο τῆς ἐργασίας σας, παρακαλοῦμε νά ἐπικοινωνεῖτε μέ τόν κ. Βασίλειο Τσιτσόλκο, στά τηλέφωνα:

1. 2310 927440
2. 6937 092430

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ: 1964

«Δανείζει Θεῷ ὁ
ἔλεων πτωχόν, κατά
δέ τό δόμα αὐτοῦ
ἀνταποδώσει αὐτῷ».
(Παρ. 19,17).

«Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε
τοῖς πένησιν· ἡ δικαιο-
σύνη αὐτοῦ μένει
εἰς τόν αἰῶνα»
(Β' Κορ. 9,9)

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
Τίχος πλ. δ'
Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου
ἐκτήσω τόν μισθόν σου,
Πάτερ ὅσιε, ταῖς προσευ-
χαῖς ἀδιαλείπτως ἐγκαρτε-
ρόσας, τούς πτωχούς ἀγα-
πήσας καὶ τούτοις
ἐπαρκέσας· ἀλλὰ πρέσβευε
Χριστῷ τῷ Θεῷ, Ἰωάννη
Ἐλεῆμον μακάριε,
σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τοῦ φιλανθρωπικοῦ Σωματείου «ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ»

Έθνικῆς Άμυνης 22, Τ.Κ. 546 21 Θεσσαλονίκη, τηλ. καὶ fax: 2310 233 548 - τηλ. 2310 277950

ΤΕΥΧΟΣ 20ο ΕΤΟΣ 2014

ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΙΗΤΕΡΑ ΜΑΣ

Ἄδελφοί μου, ἃς εὐχαριστήσουμε τήν Υπεραγία Θεοτόκο, πού μᾶς ἀξιώσε γιά μιά φορά ἀκόμη νά ζήσουμε καὶ νά χαροῦμε αὐτές τίς ἄγιες ἡμέρες. Δεκαπέντε ἀκόμη ἡμέρες εὐλογημένες, ἀφιερωμένες ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας στήν πνευματική Μητέρα καὶ Τροφό μας. Φαντάζομαι, ὅπως τήν εὐλαβοῦμαι καὶ τήν ἀγαπῶ ἐγώ τή Μάνα μας τήν Παναγία, ἔτσι τήν ἀγαπάτε κι ἐσεῖς. Μέ νοσταλγία περιμένουμε πάντα νά ἔρθει ἡ ὁποιαδήποτε γιορτή της. Καὶ εἶναι πολλές οἱ θεομητορικές ἔορτές μέσα στό χρόνο. Όμως αὐτές οἱ ἡμέρες πού διανύουμε, οἱ δεκαπέντε πρῶτες ἡμέρες τοῦ Αύγουστου, εἶναι ἴδιαίτερα διμορφες καὶ χαριτωμένες. Έχουν ἔνα ξεχωριστό χαρακτῆρα καὶ τόνο. Έχουν μά ξεχωριστή σημασία καὶ ἔννοια. Έχουν μά ἴδιαίτερη γλυκάδα ἐπάνω τους. Κι ὁ λόγος εἶναι ὅτι αὐτές τίς ἡμέρες ψάλλονται μελωδικά στήν

Ἐκκλησία μας οἱ δυό κατανυκτικές Παρακλήσεις τῆς Παναγίας. Ή μικρή καὶ ἡ μεγάλη Παρακληση. Αύτά τά δυό ἀριστουργήματα. Ἡς εἶναι χίλιες φορές εὐλογημένος ἐκεῖνος πού μπόρεσε νά γράψει αὐτά τά κείμενα. Ἀλήθεια, πόσο θά ἀγαποῦσε τήν Παναγία μας!

Σᾶς τό ἔχω πεῖ κι ἄλλη φορά, τό ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερα, δτι σπάνια ἔχει νά ἐπιδείξει ἡ παγκόσμια λογοτεχνία τέτοια κείμενα. Καλλιεργοῦν τήν κατάνυξη κι ἀσκοῦν ἀπόλυτη υφισιαρχία ἐπάνω στήν πονεμένη ψυχή τοῦ ἀνθρώπου. Τά νοήματά τους εἶναι ἄφθαστα, δ λυρισμός τους εἶναι ἀσύγκριτος. Ἡν κανείς διαβάζει ἡ ψάλλει μέ πίστη τήν Παρακληση κι ἀν καταλαβαίνει τίς ἔννοιες πού κρύβει καὶ τά συναισθήματα, πού τονίζει, δέ μπορεῖ παρά νά συγκινεῖται καὶ νά κλαίει καὶ νά φεύγει ἀπό τήν Έκκλησία μέ τήν ψυχή ἀνακουφισμένη.

Νά γιατί σᾶς είπα ότι πρέπει νά ευχαριστήσουμε τήν Κυρία Θεοτόκο γι' αὐτές τίς ήμέρες. Θά πεῖτε, μήπως τίς ἄλλες ήμέρες δέν ψάλλουμε τήν Παράκληση; Έμεις οἱ Μοναχοὶ τήν ψάλλουμε κάθη μέρα. Καὶ πολλοὶ ἀπό σᾶς στά σπίτια σας τήν ψάλλετε κάθη μέρα. "Ομως τό ότι αὐτές οἱ δεκαπέντε ήμέρες ἐπίσημα είναι ἀφιερωμένες στήν Παναγία καὶ νηστεύουμε γιά τήν Κοίμησή της καὶ μαζεύομαστε ὅλοι στούς Ναούς καὶ ψάλλουμε μαζί τίς Παρακλήσεις της, αὐτό ἀποτελεῖ κάτι

τό ἰδιαίτερο. Ἐχει χαρακτῆρα ὅμιο μ' ἐκείνον τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος. Πενθοῦμε καὶ συγχρόνως χαιρόμαστε· κι αὐτή ἡ χαρούλη είναι βάλσαμο γιά τίς ψυχές μας.

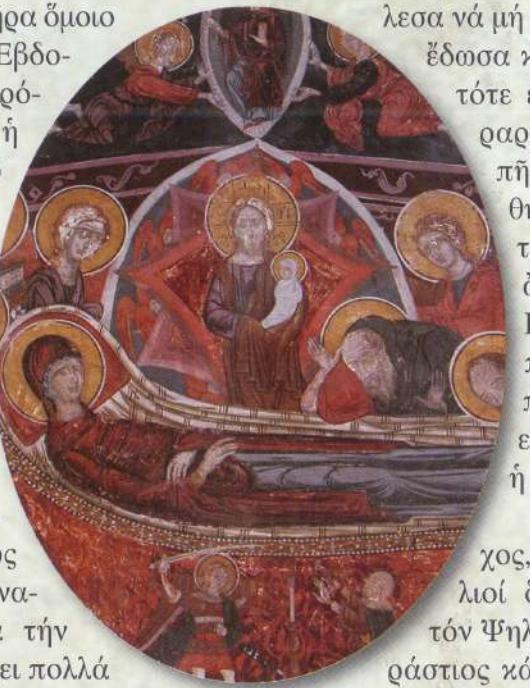
Καὶ τί νά πῶ, ἀδελφοί μου, γιά τά θαύματα τῆς Παναγίας; Εἶναι ἀναρίθμητα. Αὐτά είναι πού δείχνουν τή δική της ἀγάπη σ' ἐμᾶς τούς Ἑλληνες. Νά πῶ τή λέξη σκανδαλωδῶς; Ναί, ταιριάζει.

Σκανδαλωδῶς ἀγαπᾶ τό Γένος μας ἡ Παναγία. Εἶναι σάν τή μάνα τήν καλή, τή στοργική, πού ἔχει πολλά παιδιά καὶ τά ἀγαπάει ὄλα, μά ἰδιαίτερα προσέχει τό ἄτακτο παιδί της. Κι ἐσεῖς οἱ μάνες πού μ' ὀδοῦτε, τό κάνετε συχνά αὐτό. Τό ἄτακτο, τό δύσκολο, τό ἄρρωστο παιδί σας είναι πού σᾶς ἀπασχολεῖ πολύ, γιατί αὐτό ἔχει ἀνάγκη. Τό προσέχετε, τό συμβουλεύετε, τό μαζεύετε ἀπό τούς δρόμους καὶ τό μαλώνετε πολλές φορές γιατί τό ἀγαπᾶτε πιότερο ἀπό τά ἄλλα. Ἐτοι ἀκριβῶς ἐνεργεῖ καὶ ἡ πνευματική Μητέρα μας, ἡ Παναγία. Ξέρει πώς ἐμεῖς οἱ Ἑλληνες εἴμαστε στραβόξυλα, τά ἄτακτα παιδιά της, κι ὅμως γιά μᾶς κάνει τά περισσότερα θαύματα.

Πῶς νά τήν εὐχαριστήσουμε πού μᾶς ἀνέχετε καὶ πού μᾶς προστατεύει, χωρίς νά τό ἀξίζουμε; Ἀς μοῦ ἐπιτρέψετε ἀπόψη νά ἀναφέρω δυό θαύματά της, πού βεβαιώνουν τήν

ἀγάπη της. Τό ἔνα τό ἀκουσα σήμερα. Πῆγα τό πρωΐ στό Στρατηγεῖο τής ἐδῶ Μεραρχίας. Πηγαίνω κάθη πρωτομηνά, μαζεύω λίγους στρατιῶτες κι ἀξιωματικούς, πού ἔμειναν καὶ τούς ἀγιάζω ὅπως παλιά, ὥσπου νά τοποθετηθεῖ στρατιωτικός Ιερέας, ἀντικαταστάτης μου. Πῆγα, λοιπόν, τό πρωΐ σήμερα γιά τόν ἀγιασμό καὶ συνάμα τούς μῆλη σα γιά τήν Παναγία καὶ γιά τήν ἀγάπη της. Τούς είπα πολλά καὶ διάφορα γιά τήν Προστάτιδα τῶν

Ἐνόπλων μας Δυνάμεων, τούς παρακάλεσα νά μή τήν βλασφημοῦνε, τούς ἔδωσα καὶ τήν εἰκόνα της. Καὶ τότε ἐνθουσιασμένος ὁ Μέραρχος, ὥρα του καλή, πήρε τό λόγο καὶ διηγήθηκε ἔνα ἀπό τά θαύματά της, πού πρώτη φορά τό ἀκουσα. Κάτω στήν Κρήτη, τήν ἰδιαίτερη πατρίδα του, στούς πρόποδες τοῦ Ψηλορείτη, είναι γνωστή ἡ Παναγία ἡ Ἀσπρη.

Λέει, λοιπόν, ὁ Μέραρχος, πώς διηγοῦνται οἱ παλιοί ὅτι ἀποσπάστηκε ἀπό τόν Ψηλορείτη ἔνας βράχος τεράστιος κάποτε κι ὅρμοῦσε πρός

τά κάτω. Ἐφτασε ἀπειλητικός πάνω ἀπό τήν κομόπολη, ἔτοιμος νά ἴσοπεδώσει τά πάντα. Οἱ κάτοικοι τρομαγμένοι ἔφευγαν ἔδω κι ἐκεῖ καὶ τρέχοντας γυρνοῦσαν νά δοῦν τί θά συμβεῖ. Κι ὅμως δέν ἔγινε ἡ καταστοφή, τό χωριό σώθηκε τήν τελευταία στιγμή. Είδαν πολλοί τήν Παναγία νά βάζει τά χέρια της καὶ νά κρατᾶ τόν βράχο. Σταμάτησε ὁ βράχος νά κατρακυλᾶ χωρίς νά συναντήσει κανένα φυσικό ἐμπόδιο. Ἐμεινε ἐκεῖ ψηλά νά κρέμεται, πελώριος, ἀπειλητικός. Σκαρφάλωσαν οἱ κάτοικοι, νά ἴδουν τό θαῦμα. Καὶ είδαν, καὶ φαίνεται μέχρι σήμερα, ἀνάγλυφη ἡ μορφή τής Παναγίας καὶ τά χέρια της ἐπάνω στήν ὅψη τοῦ βράχου. Η Παναγία γιά νά σώσει τό χωριό κράτησε τό βράχο. Αὐτή ἡ μικρή διήγηση είναι στή μνήμη

μου σήμερα ἀπό τό πρωΐ. Βαθύτερο είναι τό νόημά της. Ἡ Παναγία δέ στάθηκε μόνον προστάτιδα στό βράχο αὐτό. Στάθηκε προστάτιδα στή δίκαιη ὁργή τοῦ Θεοῦ. «Μή, Θεέ μου, σέ παρακαλῶ. Κράτησε τόν κεραυνό. Θά μετανοήσουν τά παιδιά σου, θά ἔρθουν γρήγορα κοντά σου». Διά τής Θεοτόκου γλίτωσαν οἱ ἄνθρωποι. Διά τής Θεοτόκου ἦρθε ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Καὶ τώρα ἔρχομαι στό δεύτερο. Γύρισα γρήγορα ἔδω, δέν πρόλαβα νά ξαποστάσω καὶ χτύπησε ἡ πόρτα τοῦ μοναστηρίου. Θέλω νά ἔξομολογηθῶ, ἀκούστηκε μιά ἀνδρική φωνή, είμαι ὁ τάδε. "Ἐνα χαμένο πρόβατο, πού είχα χρόνια νά τό δῶ. Ξέρεις, Γέροντα, γιατί ξαναγυρνῶ κοντά σου; Ἐγώ πού βλασφημοῦσα καὶ ἔκανα ἐτοῦτο κι ἐκεῖνο, είδα τήν Παναγία νά μέ ἀγκαλιάζει σάν τή μάνα μου καὶ νά μοῦ λέει, γύρνα πίσω. Η Παναγία μέ ἔφερε ἔδω. Ἐξομολογήθηκε, τοῦ ἔδωσα τήν εὐχή μου κι ἐγώ ἔμεινα νά σκέφτομαι καὶ νά ὑμνολογῶ, «τά μεγαλεία σου, Παρθένε, τίς διηγήσεται; Βρύεις γάρ θαύματα καὶ πηγάζεις ιάματα». Αὐτό ἦταν τό δεύτερο τής ήμέρας, μεγαλύτερο ἀπό τό πρῶτο. Τό ἔνα τό ἀκουσα, τό ἄλλο τό είδα. Πιό πολύ συγκινήθηκα ἀπό τό δεύτερο. Τώρα γυρίζουν πολλοί πίσω στό δρόμο τοῦ Θεοῦ. Τό πνευματικό ψωμί πού ἔφαγαν παλιότερα δέν πήρε χαμένο. "Οταν ἡ ζωή τούς φέρνει προστάτιδα σέ δυσκολίες διάφορες, θυμοῦνται τόν πνευματικό τους πατέρα, θυμοῦνται τήν Έκκλησία. Τή δύσκολη αὐτή στιγμή είναι πού ἐπεμβαίνει καὶ ἡ Παναγία καὶ λυτρώνει τά παιδιά της.

Καὶ πρίν κλείσουμε ἀπόψη, ἀδελφοί μου, αὐτήν τήν πρακτική ὅμιλία καὶ πρίν σᾶς δώσω τήν εὐλογία νά ἐπιστρέψετε στά σπίτια σας, θέλω νά προσθέσω ἀκόμη μά πινελιά σ' αὐτή τήν εἰκόνα τής ἀγάπης της. Πᾶν πολλά χρόνια ἀπό τότε καὶ τό θυμάμαι συχνά αὐτό. Ἡταν ἔνα παλληκάρι στά καράβια. Δούλευε γιά νά βοηθήσει τήν οἰκογένειά του, πού ζούσε σ' ἔνα ἀπό τά χωριά τής περιοχῆς μας. "Ηξερα τή μάνα του, μά θεοφοβούμενη καὶ εὐγενική γυναῖκα. Καὶ μά μέρα ἔγινε τό ἀτύ-

χημα. Τό καράβι βυθίστηκε καὶ δέ γλίτωσε παρά μόνον τό παλληκάρι αὐτό. Διάβασα τό περιστατικό στίς τοπικές ἐφημερίδες καὶ μέ τήν πρώτη ἐπίσκεψή μου στό χωριό, βρήκα αὐτήν τή εὐλογημένη μάνα. Δέν είμαι καλύτερη ἀπό τίς μάνες τῶν ἄλλων παιδιῶν, πού χάθηκαν, μοῦ είπε ταπεινά. "Αν σώθηκε τό δικό μου παιδί, αὐτό ὀφείλεται σέ μιά καλή συνήθεια, πού δέν τήν ἀφήσα ποτέ. Τό ἔκανα τάμα στήν Παναγία, δτι κάθη βράδυ στίς δώδεκα ἡ ὥρα στηρώνομαι νά διαβάζω τήν Παράκληση της, γιά νά φυλάγει τά παιδιά μου. Καὶ ὅταν τό παιδί μου γύρισε ἀπό τό ναυάγιο στό σπίτι, ἔμαθα πώς γλίτωσε μέ θαῦμα τής Παναγίας. Ἡταν ἀκριβῶς ἡ ὥρα πού ἔγω γλίτωσε τήν Παράκληση καὶ τό παιδί μου τήν είδε νά περπατά στά κύματα καὶ νά τό κρατεῖ ἀπό τό χέρι. "Ακούσε ἡ Παναγία τήν προσευχή τής μάνας. Δέν είναι κάτι πρωτάκουστο γιά σᾶς.

Μανάδες καὶ πατεράδες, πού ἀγαπᾶτε τά παιδιά σας. Μή κάνετε πείσματα καὶ μή λέτε βαρειές κουβέντες καὶ μήν ἀπειλεῖτε τά παιδιά σας, ὅταν δέν σᾶς ἀκούν καὶ ὅταν κάνουν τό θέλημά τους. Ἀπό μιά ἡλικία καὶ ἐπάνω, δέν χρειάζονται τά λόγια σας, καὶ δέν φέρνουν ἀποτέλεσμα. Οἱ προσευχές σας χρειάζονται, αὐτές μποροῦν νά βοηθήσουν τά παιδιά σας. Σᾶς παρακαλῶ, νά γονατίζετε προστάτην εἰκόνα τής Παναγίας.

Οἱ προσευχές σας καὶ τά δάκρυά σας δέ θά πάνε χαμένα. Σᾶς διαβεβαιῶ, θά κάνει ἡ Παναγία τό θαῦμα τής.

Αὔριο ἀν ζήσουμε, νά είστε πάλι ἔδω. Θά σᾶς ἀκούνει ἡ Παναγία, θά κάνει τό θαῦμα τής. Σᾶς διαβεβαιῶ, θά κάνει ἡ Παναγία τό θαῦμα τής.

Αὔριο ἀν ζήσουμε, νά είστε πάλι ἔδω. Θά προσευχηθοῦμε πάλι μαζί καὶ θά ποῦμε πάλι τέτοια λόγια, πού τονίζουν τήν ἀγάπη τής Παναγίας, καὶ πού σταλάζουν βάλσαμο στίς πονεμένες ψυχές. Ἐμεῖς νά τήν ύμνοῦμε καὶ νά τήν παρακαλοῦμε, ὁ δέ Κύριος διά πρεσβειῶν τής νά ἐλεήσει πάντας ήμας. Ἀμήν.

Ἄρχω. ΙΩΑΚΕΙΜ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

Νίκης ἀγαθῆς ὁ φερώνυμος ὁ ἄγιος μάρτυς Ἀγαθόνικος

22 Αύγουστου

Τοῦ Αρχιμ. Νικοδήμου Ά. Σκρέππα

Αναπληρωτοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Συμπνιγμένοι τίς περισσότερες φορές ἐμεῖς οἱ σύγχρονοι ἀνθρωποι μέσα στὶς νεκρώσεις τῆς καταναλωτικῆς μανίας, τῆς ἀχαλίνωτης ἀπληστίας, «τῆς πονηρίας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἀλαζονείας τοῦ βίου» μὲν δυσκολίᾳ διακρίνουμε στὴν ὑπαρξή μας τὰ αἰμορραγοῦντα τραύματα τῆς βίας τοῦ τρικέφαλου «θηρίου» τῆς κακίας, πού εἶναι ἡ Φιλαυτία, ἡ Φιλαργυρία καὶ ἡ Φιληδονία.

Τρεῖς κεφαλαιώδεις αἵτιες, τρεῖς πηγές ἀστήρευτες, τρεῖς ϕίλες θαλερές, γιά τοὺς χειμάρρους τῶν κακῶν τοῦ «ἐν τῷ πονηρῷ κειμένου κόσμου». Η Φιλαυτία, ἡ Φιλαργυρία καὶ ἡ Φιληδονία γεννοῦν τὴν παράχρηση τῆς ζωῆς μας καὶ τῆς Δημουργίας τοῦ Θεοῦ. Η ἀλαζονική αὐτα-

πάτη τῆς ματαιοδοξίας, ἡ καταλυτική φευδαίσθηση δύναμης τῆς φιλαργυρίας, ἀλλά καὶ ἡ ἐπικίνδυνη ἀχορτασία τῆς ἐμπαθοῦς φιληδονίας ὀδηγοῦν τὸν κόσμο καὶ τὸ ἀνθρώπινο γένος στὰ σκοτεινά μονοπάτια τῆς διαλύσεως καὶ τῆς αὐτοκαταστροφῆς.

Πόλεμοι, καταστροφές, ἔξοπλισμοί, ἀπειλές, ἐμφύλιοι σπαραγμοί, διαιρέσεις, ἐγκλήματα κατά τῆς ἀνθρωπότητας, ὀμαδικές ἐκτελέσεις, βιασμοί, παιδεραστίες, σκάνδαλα, ἵντριγκες, ἐρωτικές τραγωδίες, εὔτελισμός τῆς ιερότητας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, ναρκωτικά, ληστεῖς, δολοφονίες, καταχρήσεις, σαρκολατρεῖς, ἀπιστίες, ἀρνήσεις, καταστροφικές λατρεῖες εἶναι πολὺ ὀλίγα μόνον ἀπό τὰ ἄνθη τοῦ κακοῦ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, πού προέκριναν, ἀντί τοῦ ἀγίου θελήματος τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁδό, τὸν τρόπο καὶ τὸ ἥθος, τῆς φιλαυτίας στὴν παγίδα τῆς αὐτοειδωλοποίησης τοῦ ἐγώ, τῆς φιλαργυρίας στὴν ἀρρώστια τῆς λατρείας τοῦ χρήματος, τῆς φιληδονίας στούς βιοβόρους καὶ τούς μολυσμούς «τῶν παθῶν τῆς ἀτιμίας».

Θά ἡταν ὅμως ἄνευ νοήματος κενός λόγος καὶ ὑποκριτικός οἴστρος ἡθικισμοῦ καὶ εὐσεβισμοῦ ἡ, ἐντυπωσιακή ἔστω, παρουσίαση τῶν κακῶν καὶ τῶν προβλημάτων τά δόποια καθημερινά μαθαίνουμε, ἀκοῦμε καὶ βλέπουμε ἄν προσπαθοῦμε νά πείθουμε τὸν ἔαυτό μας ὅτι ὅλα τοῦτα

ἔμας δέν μᾶς ἐγγίζουν. Ἄν ἔξαπατήσουμε τὸν ἔαυτό μας ὅτι ἄλλοι πταίουν γιά τὰ κακά τοῦ κόσμου κι ἄλλοι ὑποχρεοῦνται νά κοπιάζουν γιά τή διόρθωσή τους. Ἄν τολμήσουμε, ἔστω καὶ μιά στιγμή, νά νομίσουμε ὅτι ἐμεῖς, ὁ καθένας μας, ξεπεράσαμε τό φίλαυτο, τό φιλάργυρο, τό φιλήδονο ἐγώ μας. Ἄν δέν προκρίνουμε τή μαρτυρική καὶ ἀγωνιστική ἀνδρεία τῆς ἀγαθῆς νίκης ἐναντίον «τοῦ βυθοῦ τῶν παθῶν» μας καὶ «τοῦ βιοβόρου τῶν ἔργων» μας.

Ομως ἂς ἔχει δόξα ὁ Πανάγαθος Κύριος, ὁ ὅποιος μᾶς ἔχαρισε τόν «τῆς ἀγαθῆς νίκης ἐπώνυμον», τόν πολύαθλο μάρτυρα Ἀγαθονίκο, πού ἔζησε γύρω στά 300 μ.Χ. σ' ἓνα κόσμο σχεδόν παρόμοιο μέ τό δικό μας κατά τούς δεινούς διωγμούς τοῦ αὐτοκράτορα Μαξιμιανοῦ. Μᾶς ἔχαρισε φωτεινό πρότυπο ζωῆς, μαρτυρίας καὶ μαρτυρίου ὅχι μόνο ἀπό τό τίμο, τό ταπεινό καὶ ἀνδρεῖο πρόσωπο τοῦ ἀγίου Ἀγαθονίκου, ἀλλά περισσότερο γιατί στάθηκε ἔξιος τοῦ ὀνόματός του καὶ κατήγαγε ὁ Ἀγαθός διά τῆς χαρισματικῆς του Ἀγαθότητος, ὑπηρετώντας μέχρι τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς του τό Ἀγαθόν τήν ἀγαθήν νίκην ἐναντίον τοῦ κακοῦ πού φαινόταν νά κυριεύει τόν κόσμο τόν παλαιό ἐκεῖνο, ἀλλά πολύ περισσότερο φαίνεται νά κυριεύει τόν κόσμο τό δικό μας.

Ο ἄγιος μάρτυρας μᾶς δίδαξε μέ τρόπο μαρτυρικό τήν ἀλήθεια καὶ τήν αἰώνια ἀξία τοῦ βιβλικοῦ λόγου· «Μή νικῶ ὑπό τοῦ κακοῦ, ἀλλά νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τό κακόν». Μή νικιέσαι ἀπό τόν κακό ἔαυτό σου, τούς δαιμονικούς φθόνους ἡ τά στρεβλά κοσμικά ὑποδείγματα, ἀλλά ἐκμηδένισε ἐσύ πρῶτα στόν ἔαυτό σου καὶ μετά στή σχέση σου μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους τή φαινομενική δύ-

ναμη τοῦ κακοῦ, μέσα ἀπό τήν εὐλογημένη, μαρτυρική καὶ κοπιαστική, ὅμως πραγματική καὶ θεϊκή δύναμη τῆς ἀγαθωσύνης. Γι' αὐτό καὶ τό δίστιχο τοῦ συναξαρίου του δύοιάζει μέ ήρωικό ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα·

«Ἄγαθονίκου κλῆσις ἀψευδεστάτη
Χρηστήν βιῶσα τοῦδε νίκην ἐκ ξι-
φους».

Τό ἀψευδές δόνομα τοῦ ἀγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου διακηρύσσει σ' ὅλο τόν κόσμο τήν ἀγαθή του νίκη κατά τήν ὥρα τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς του διά τοῦ ξίφους.

Φαινομενικά ὁ τύραννος διώκτης ἐνίκησε καὶ τό κακό ἐθριάμβευσε μέ τό μαρτυρικό θάνατο τοῦ ἀγίου, ὅμως πραγματικά τό καλό ἐθριάμβευσε μή νικώμενο ἀπό τό κακό καὶ ὁ μάρτυρας, μαζί μ' ὅλους τούς ἄλλους ἀθλητές τῆς πίστεως, ἐνίκησε μέ τήν ἀγαθωσύνη τῆς ἀγιότητας καὶ γιά τήν ἀγάπη τοῦ Πρωτομάρτυρα Χριστοῦ θυσίασε καὶ τή ζωή του, ὥστε νά μήν ἀντιδράσει στό κακό μέ τούς ἴδιους τρόπους τῆς βίας καὶ τῆς πονηρίας πολλαπλασιάζοντάς το ἡ δίδοντάς του ἀξία ἡ προκρίνοντάς το ως τρόπο ὑπάρξεως καὶ ως ἥθος ζωῆς. Τοῦτο ἔξαλλον τό ἀπέδειξε καὶ ἡ «ἐπικράτηση» τῆς εἰρηνικῆς πνευματικῆς ἐπαναστάσεως τῆς Χριστιανικῆς πίστεως στά πέρατα τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου, τοῦ σηπομένου καὶ καταρρέοντος κάτω ἀπό τό βάρος τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμαρτιῶν του.

Κάθε πνευματικός λοιπόν καὶ μαρτυρικός ἀγωνιστής τῆς ἀγιωσύνης, μετέχοντας στό μεγαλεῖο καὶ τήν τραγικότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, κάθε φορά πού αὐτό βρίσκεται μπροστά στίς δριακές ἐκλογές τῆς ἀτιμητῆς ἐλευθερίας, προκρίνει τό NAI τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ἐλευθερίας στό φωτισμό

Σάν τό ἄγριο δένδρο πού μπολιάζεται

Καί ἂν δέν ἔπεφτε ὁ ἄνδρωπος, ὁ Χριστός δά γινόταν ἄνδρωπος

Τό παράδειγμα τοῦ δένδρου πού μπολιάζεται

B'

Aύτο, ἀν δέλετε, φαίνεται καλύτερα στό παράδειγμα τοῦ δένδρου πού μπολιάζεται, τό όποιο ἔχουμε ἀναφέρει κάνοντας λόγο γιά τό βάπτισμα. Τί σημαίνει δηλαδή τό βάπτισμα, τί γίνεται μέ τό βάπτισμα, ἀλλά τί γίνεται καί γενικότερα μέ τήν δλη ζωή τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἄνδρου, ὁ όποιος ὅμως πιστεύει στόν Χριστό, βαπτίζεται καί ἀποδημήσκει ως πρός τήν ἀμαρτία καί γίνεται καινούργιος ἄνδρωπος; Λίγο πολύ ὅλοι θά ἔχετε δεῖ καί ὅλοι γνωρίζετε πῶς μπολιάζεται ἔνα ἄγριο δένδρο. Τό ἄγριο δένδρο τό όποιο εἶναι φυτεμένο στή γῆ καί ἔχει τίς ρίζες του, προκειμένου νά τό κάνουμε ἡμερό δένδρο, δέν τό ξεριζώνουμε, ἀλλά τό μπολιάζουμε, ὅπως ὁ Θεός δέν θανατώνει τούς ὑπάρχοντας ἄνδρους γιά νά φτιάξει ὅλους, ἀλλά μεταμορφώνει τούς ὑπάρχοντας ἄνδρους.

Θά ἔχετε δεῖ ὅτι ὁ γεωπόνος ἡ ὁ όποιος εἰδικός, ἀφού κόψει ἐντελῶς - ἐντελῶς ὄριζόντια τόν κορμό τοῦ ἄγριου δένδρου - ἀλλοτε μπορεῖ καί πλάγια· νομίζω ὅτι γίνεται καί ἔνα τέτοιο πράγμα - σ' αὐτή τήν ὄριζόντια ἐπιφάνεια ἀνοίγει μέ μαχαίρι σχισμές, καί ἀφού προηγουμένως ἔχει ἐτοιμάσει τά κλωναράκια πού ἔχει πάρει ἀπό τό ἡμερό δένδρο καί τά ἔχει κάνει λεπτά στό κάτω μέρος, τά μπήγει στίς σχισμές, ἔτσι ώστε νά κολλήσουν, τρόπον τινά, στό ἄγριο δένδρο· ἔπειτα τό δένει, βάζει κερί, γιά νά μήν πάρει ἀέρα κλπ. Καί ἀνάλογα μέ τό πόσο χοντρό ἦταν τό δένδρο πού ἔκοψε μέσα ἀπό τό χῶμα μέ τίς ρίζες φθάνουν σ' ἐκεῖνο τό σημεῖο πού εἶναι τό μπόλι, τί θά κάνουν;

"Ολοι αὐτοί οι χυμοί, πού κατά κάποιον τρόπο εἶναι ἄγριοι καί αὐτοί, διότι ἄγριο δένδρο κάνουν, μπαίνουν στό κλωναράκι πού ἔχει βάλει ἐκεῖ ὁ γεωπόνος.

Βλέπετε, λοιπόν, πῶς φαίνεται καθαρά ἐδῶ ὅτι τό ἄγριο δένδρο μπαίνει μέσα στό ἡμερό καί ἡμερώνει. «Ἡ ζωή ἡμῶν κέκρυπται σύν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ». Η ζωή μας κρυμμένη «σύν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ». Καί πρέπει νά τό τονί-

σουμε αὐτό. "Οπως ἔλεγε κάποιος ἐπίσκοπος: «὾ταν λέμε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Θεάνδρωπος, τονίζουμε τό «ἄνδρωπος», ἐνῶ εἶναι Θεάνδρωπος». Ο ἄνδρωπος δέν ἀχρηστεύεται, δέν ἔσεριζώνεται, δέν καταστρέφεται, ἀλλά ὅμως νά μπει μέσα στό «Θεός», γιά νά γίνει θεάνδρωπος. «Ἡ ζωή ἡμῶν κέκρυπται σύν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ». Κρύβεται ὅλη η ζωή μας «σύν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ». Καί γι' αὐτό ὁ ἄγιος τόλμησε νά πει: «Κανένας δέν μπαίνει στόν παράδεισο. Μόνο ὁ Χριστός μπαίνει, καί ὅποιος εἶναι κρυμμένος μέσα στόν Χριστό». Δέν ἀποκτᾶ κανείς μιά ἀγιότητα, μιά καθαρότητα κατά αὐτόνομο τρόπο. "Οχι. Καί νά τό προσέξουμε αὐτό. Γι' αὐτό ἀναφέραμε στήν ἀρχή ὅτι, καθώς λένε μερικοί - καί τό στηρίζουν, εἴπαμε, στούς Πατέρες - κι ὃν δέν ἔπεφτε ὁ ἄνδρωπος, ὁ Υἱός του Θεοῦ θά γινόταν ἄνδρωπος, δηλαδή θά ἐσαρκούτο. Καί δέν ἔχουμε καμιά δυσκολία νά τό δεχθούμε, ἐφόσον αὐτό ἡδη ἔγινε. Βέβαια, ἔγινε διότι ἔπεισε ὁ ἄνδρωπος, ἀλλά δέν δυσκολεύμαστε νά δεχθούμε ὅτι θά γινόταν, καί ἂν δέν ἔπεφτε ὁ ἄνδρωπος.

Ἐχει, λοιπόν πάρα πολύ μεγάλη σημασία τό ὅτι ὅχι ἀπλῶς ἥλθε ὁ Θεός νά μᾶς πει κάποια πράγματα - πού εἶναι καί αὐτό, τό ὅτι δηλαδή κήρυξε τρία ὄλόκληρα χρόνια, καί υπάρχει ὁ λόγος του, υπάρχει ἡ διδασκαλία του, υπάρχει ἡ ἀποκάλυψη μέσα στό Εὐαγγέλιο καί μέσα στήν δλη παράδοση τής Ἐκκλησίας - ἀλλά τό ὅτι ἔγινε ἄνδρωπος, καί μένει Θεάνδρωπος. Καί στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐνώθηκε υποστατικῶς, ὅπως λέμε, ἡ θεότητα καί ἡ ἄνδρωπότητα, χωρίς ἡ θεότητα νά ἀπορροφᾷ τήν ἄνδρωπότητα καί νά τήν καταστρέψει. "Οχι. Η ἄνδρωπότητα μένει, ἀλλά ἡ θεότητα θεώνει τήν ἄνδρωπότητα. Στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγινε αὐτό. Θεώθηκε ὁ ἄνδρωπος Χριστός κι ἐμεῖς παίρνουμε σῶμα Χριστοῦ ἄνδρωπινο ἀλλά θεωμένο, αἷμα Χριστοῦ ἄνδρωπινο ἀλλά θεωμένο. Καί αὐτό δλο γίνεται στόν καθένα πού θά πιστέψει στόν Χριστό, πού θά βαπτιστεῖ στό ὄνομα τής Ἀγίας Τριάδος καί θά ἐνωθεῖ μέ τόν Χριστό.

Συνήθως λέμε καί τονίζουμε νά ἔχουμε μέσα μας τόν Χριστό, νά ἔλθει μέσα μας ὁ Χριστός, ἀλλά πρέπει νά τονίσουμε καί τήν ἄλλη πλευρά, γιατί ὁ ἄνδρωπος εὔκολα τά παρερμηνεύει καί τά

τοῦ τιμίου θελήματος τοῦ ἄγιου Θεοῦ, ἡ ἐκπλήρωση τοῦ ὅποιου, καί μόνη αὐτή, ἔχει τή δύναμη νά χαρίζει στήν ἀνθρωπότητα τήν αὐτοπροσάρτητη δυνατότητα τῆς συντοιβῆς τοῦ κακοῦ καί τοῦ ἀδιέξοδου ἀπανθρωπισμοῦ τῆς.

ΝΑΙ λοιπόν, μέ λόγο καί μέ πράξη, μέ κόπο καί μέ θλίψη, μέ πειρασμό καί διωγμό, μέ χαρά καί παρηγορία, μέ τιμότητα καί ἀλήθεια, μέ ἀπλότητα καί ταπεινοφροσύνη, χωρίς ψεῦδος καί ὑπόκριση, χωρίς μεγαλοστομίες καί ἡθικισμούς, εἶναι ἀνάγκη νά ἔξακολουθήσουμε νά ζοῦμε μαρτυρικά καί μέ ἀνδρεία, μέσα στούς ἄφιλους καιρούς τῆς δειλίας. Νά ζοῦμε μέ τό σταυρό τοῦ Πρωτομάρτυρα Χριστοῦ στό χέρι, διότι «ἡμῶν τό πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει».

Φῶς ὁδηγητικό ἐκ Θεοῦ κατέχουμε ἐμεῖς οί ταπεινοί καί ἀμαρτωλοί τό παρήγορο μαρτυρικό ἥθος τῆς ἡρωικῆς προείας τοῦ ἄγιου ἐνδόξου μαρτυρος Ἀγαθονίου καί τοῦ «περικειμένου ἡμῖν νέφους μαρτύρων». Στηριγμός ἀτίμητος «ἐν μνήμαις, ἐν προσευχαῖς, ἐν ὑμνοῖς, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι». Γι' αὐτό ὑμνολογοῦμε τά τίμια καί γνήσια πρόσωπά τους, ἀγγίζοντας χαρισματικά τήν ἀλήθεια τους καί τήν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, ὡς ζωγόνο ἀνασασμό ὑπαρξης, μέσα στό σύμπλεγμα τοῦ προσωπικοῦ καί τοῦ κοινοῦ τῆς φύσεώς μας μικρόψυχου ψεύδους.

Γι' αὐτό, τέλος, λαμβάνουν νόημα ζωῆς οἱ λόγοι τοῦ γ' στιχηροῦ προσωμοίου, πού ἀπευθύνουμε οἱ πιστοί κατά τόν ἐσπερινό τῆς Εορτῆς του:

«Ἄματι σταζόμενος τῆς καρτερᾶς σου ἀθλήσεως, τῷ Δεσπότῃ παρέστηκας θῦμα εὐώδεστατο, καθαρά θυσία, εὐπρόσεκτον δῶρον, ἵερωτάτη προσφορά καί ἵερεῖν τέλειον ἀμωμον· διό ταῖς ἴκεσίαις σου τῆς Ἐκκλησίας τό πλήρωμα ἐν εἰρήνῃ συντήρησον, ἀθλητά Ἀγαθόνικε».

Σάν τό ἄγριο δένδρο πού μπολιάζεται

παρεξηγεῖ. Δηλαδή, λέμε ότι εἶναι μέσα μας ὁ Χριστός, ὅπως θέλουμε ἐμεῖς νά διαφεντεύουμε, ἐμεῖς νά κυριεύουμε, ἐμεῖς νά ἀποφασίζουμε, ἐμεῖς νά ἔχουμε τόν τελευταῖο λόγο, καί νά εἶναι καί ὁ Χριστός μέσα μας, γιά νά μᾶς βοηθάει, νά μᾶς φωτίζει. Δέν εἶναι ἀφομοιωμένη κατά τρόπο πού νά μᾶς ἔξαφανίζει, μᾶς παίρνει καί μᾶς ἐνσωματώνει. Ὁ Θεός, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι Θεός, ἔρχεται καί παίρνει τήν ἀνθρώπινη φύση, καί ἐκεῖ στήν ἀνθρώπινη φύση ἐνσωματώνει τόν τελευταῖο λόγο τόν ἔχει ὁ ἀνθρωπός, καί συμβαίνει αὐτό σέ πολλούς οἱ ὄποιοι διαφεντεύουν.

Καί ἐπανέρχομαι στό παράδειγμα μέ τό μπόλι, ὅπου φαίνεται καθαρά αὐτό πού λέμε. «Οσοι ξέρετε κάτι ἀπό τό μπόλιασμα, μπορεῖτε πολύ καλά νά καταλάβετε ότι τό ἄγριο μπαίνει μέσα στό ἡμερο καί γίνεται ἡμερο. »Οχι ἀπλῶς ἔρχεται τό ἡμερο νά ἡμερέψει τό ἄγριο. Πρέπει νά μπει τό ἄγριο μέσα στό ἡμερο. Έάν δέν τά καταλάβουμε ἔτσι τά πράγματα, ἀν δέν τά πιστέψουμε ἔτσι, ἀν δέν πιστέψουμε ἔτσι τόν Χριστό, ἀν δέν ἔχουμε διάθεση τέτοια κοινωνία νά ἔχουμε μέ τόν Χριστό, τέτοια ἑνότητα νά ἔχουμε μέ τόν Χριστό, τέτοια κοινή ζωή νά ἔχουμε μέ τόν Χριστό, καί νά διαφεντεύῃ ὁ Χριστός μέσα μας, δέν εἶμαστε χριστιανοί. Καί θεωρητικά δέν εἶμαστε, ἔάν δέν τά καταλάβουμε σωστά τά πράγματα, καί κυρίως πρακτικά δέν εἴμαστε. Καί γι' αὐτό συμβαίνει αὐτό τό πράγμα, γι' αὐτό παρουσιάζεται αὐτό τό φαινόμενο στούς χριστιανούς: εἴμαστε χριστιανοί, ἀλλά δέν διαφέρουμε ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους. Τό πολύ-πολύ νά διορθώνουμε κάπως τά ἡθη μας.

«Σύ εἰ ὁ προσφέρων καί προσφέρομενος καί προσδεχόμενος καί διαδιδόμενος»

Μποροῦμε νά διανοηδοῦμε ότι οἱ ἄγιοι ἦταν κάτι ἄλλο καί δέν ἦταν ἔτσι; Αὐτό ἦταν οἱ Ἅγιοι. Καί ὁ καθένας τό δέχεται αὐτό, ἀλλιώς δέν μπορεῖ νά δεχθεῖ ὡς ἄγιο τόν ὄποιονδήποτε. Δέχεται δηλαδή κανείς ότι ἄγιοι εἶναι αὐτοί πού τούς ἔκανε δικούς του ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός ὅχι ἀπλῶς ἥλθε στήν καρδιά τους, ἀλλά δέχθηκε τόν ὄλο ἀνθρωπό μέσα του, χωρίς αὐτό νά σημαίνει ότι ὁ ἀνθρωπός ἀπορροφήθηκε ἀπό τόν Χριστό, ότι καταστράφηκε.

«Μείνατε ἐν ἐμοί, κάγω ἐν ὑμῖν» εἶπε ὁ Κύριος. Προηγεῖται τό «Μείνατε ἐν ἐμοί», καί ἀκολουθεῖ τό «κάγω ἐν ὑμῖν». Τότε εἶναι ὄντως μέσα μας ὁ Χριστός, ὅταν εἴμαστε ἐμεῖς ἐν αὐτῷ. Ἀλλά εδώ πού θέλουμε ἀκριβῶς νά τονίσουμε αὐτή τήν

πλευρά, πού τήν παραδεωροῦμε, πρέπει ιδιαίτερα νά τό προσέξουμε αὐτό καί νά τό τονίσουμε. Ἀλλιῶς, ἀνετα μποροῦμε νά λέμε: «Ἐχω μέσα μου τόν Χριστό, θέλω νά ἔχω μέσα μου τόν Χριστό, ἔχω μέσα μου τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, μέ φωτίζει ὁ Χριστός, μέ φωτίζει τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ», ἀλλά τελικά τήν τελευταία λέξη, τόν τελευταῖο λόγο τόν ἔχει ὁ ἀνθρωπός, καί συμβαίνει αὐτό σέ πολλούς οἱ ὄποιοι διαφεντεύουν.

Ἐδῶ μποροῦμε νά καταλάβουμε καλύτερα ἐκεῖνο τό ὄποιο λέγαμε, ότι κατά κανόνα συνηδίζουμε νά σκεπτόμαστε καλά πράγματα, πού θέλουμε νά τά ἐφαρμόσουμε, καί μετά προσευχόμαστε καί παρακαλοῦμε τόν Θεό, καί πιστεύουμε ότι θά μᾶς βοηθήσει νά τά πραγματοποιήσουμε. Ἀλλο εἶναι αὐτό καί ἄλλο εἶναι νά εἶσαι δοσμένος στόν Χριστό, νά εἶσαι ὄργανο τοῦ Χριστοῦ, καί ὁ Χριστός νά σέ φωτίζει, τρόπον τινά, ὡς ὄργανό του, καί ὁ Χριστός ὁ ἴδιος νά θέλει νά κάνει αὐτό, νά θέλει νά κάνει ἐκεῖνο καί νά σέ χρησιμοποιεῖ ὡς ὄργανό του. »Οχι λοιπόν νά σκεφθεῖς κάτι ἐσύ, ὅσο καλό κι ἄν εἶναι, καί μετά νά παρακαλεῖς νά σέ βοηθήσει ὁ Θεός νά τό κάνεις. Ἀλλο εἶναι τό ἔνα, ἄλλο τό ἄλλο.

Αὐτό φαίνεται σέ δλα τά μυστήρια ἀλλά ιδιαίτερα στή θεία Λειτουργία. Βέβαια, ἐκεῖ μεσολαβεῖ τό μυστήριο τῆς χειροτονίας. Διά τῆς χειροτονίας λαμβάνει κανείς τήν ιερωσύνη, τό χάρισμα τῆς ιερωσύνης καί γίνεται ιερεύς, καί ἔτσι ἐν μυστηρίῳ εἶναι πλέον κανείς ὄργανο τοῦ Θεοῦ. Ἐν μυστηρίῳ ὅμως, διότι στήν πράξη ὡς ἀνθρωπός μπορεῖ νά μήν ἔχει καταλάβει τίποτε στή ζωή του καί νά μήν εἶναι ὄργανο τοῦ Θεοῦ καί νά ζει δέν ξέρω πῶς. Άλλα ὅμως, ὡς ἀνθρωπός στόν ὄποιο ἔγινε τό μυστήριο τῆς χειροτονίας, καί τόν ἔκανε ὁ Θεός διά τοῦ μυστηρίου ιερέα, καί ἔχει τήν ιερωσύνη, ὅποιος κι ἄν εἶναι, εἶναι ὄργανο τοῦ Θεοῦ.

Καί μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θά ἥθελα νά τονίσω ότι δέν διαφέρει ό ἔνας ιερεύς ἀπό τόν ἄλλο. Ἀλλίμονο ἔάν κανείς ἀρχίζει καί κάνει τέτοιου εἰδούς διακρίσεις. Καί αὐτό, διότι δέν λειτουργεῖ ὁ ιερεύς λειτουργεῖ ὁ Χριστός. Ἀρκεῖ νά ἔχει κανονική χειροτονία ὁ κάθε ιερεύς καί νά μήν εἶναι σέ ἀργία καί νά μήν εἶναι καθηρημένος. Νά ἔχει, ὅπως λέμε, ἀκόλυτη τήν ιερωσύνη. Καί αὐτό, ότι λειτουργεῖ ὁ Χριστός, φαίνεται στή θεία Λειτουργία.

«Οπως ἵσως θά γνωρίζετε, ὅταν τελεῖ ἔνα μυστήριο ὁ ιερεύς, διαβάζει διάφορες εὐχές, διαβάζει καί μία εὐχή πού εἶναι γιά τόν έαυτό του. »Έχουμε τέτοια εὐχή στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας,

ἔχουμε τέτοια εὐχή στό μυστήριο τοῦ βαπτίσματος, ᔍχουμε τέτοια εὐχή στό μυστήριο τοῦ εύχελαίου. Τήν όποια εὐχή ιδιαίτερα πρέπει νά προσέχει ὁ τελετουργός ιερεύς καί ιδιαίτερα πρέπει νά τή λέει γιά τόν έαυτό του μέσα στήν καρδιά του. Στή θεία Λειτουργία, τήν ὥρα πού φάλλεται ὁ χειρουργικός ὔμνος, ὁ ιερεύς ἀπευθυνόμενος στόν Χριστό - ἐνώ ὅλες οἱ ἄλλες εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας, ἐκτός ἀπό μία ἀκόμη, ἀπευθύνονται στόν Θεό Πατέρα, αὐτή ἀπευθύνεται στόν Χριστό - λέει τήν εὐχή: «Ούδεις ἄξιος τῶν συνδεδεμένων...». Καί πρός τό τέλος λέει ἡ εὐχή: «Σύ εἰ ὁ προσφέρων καί προσφερόμενος καί προσδεχόμενος καί διαδιδόμενος».

Τόν ιερέα, ὁ ὄποιος διά τοῦ μυστηρίου τῆς χειροτονίας πήρε τήν ιερωσύνη - ὁ Χριστός, ἀν ἐπιτρέπεται νά ποῦμε, δέν ἐμποδίζεται ἀπό τήν όποια ζωή τοῦ ιερέως: προσέξτε το αὐτό - τόν χρησιμοποιεῖς ὁ Χριστός ὡς ὄργανό του καί κάνει ὁ Χριστός τή Λειτουργία. «Σύ εἰ ὁ προσφέρων...»: ἐσύ προσφέρεις αὐτή τή θυσία, αὐτή τήν προσφορά, ἐσύ εἶσαι ὁ θύτης. «... καί προσφερόμενος»: ἐσύ εἶσαι πού προσφέρεσαι, ἐσύ εἶσαι τό θύμα. «... καί προσδεχόμενος»: καί ἐσύ ὡς Θεός δέχεσαι αὐτή τήν προσφορά. Καί στή συνέχεια «... καί διαδιδόμενος...». Καί ὅλα αὐτά τί σημαίνουν; Σημαίνουν ότι ἐσύ ὁ Χριστός θά δώσεις τόν έαυτό σου ὡς σῶμα καί αἷμα διά μέσου τοῦ μυστηρίου σέ δλους τούς πιστούς, νά φανε τό σῶμά σου, νά πιοῦν τό αἷμά σου, νά κρυφοῦν μέσα σου καί λίγο-λίγο, ὅσο εἶσαι θεωμένος ἐσύ ὡς ἀνθρωπός, νά θεωδεῖ καί δικάνεις ὁ ὄποιος πιστεύει σ' ἐσένα.

Βλέπετε ότι εἶναι ἀπλά τά πράγματα;

«Σύ εἰ ὁ προσφέρων καί προσφερόμενος καί προσδεχόμενος καί διαδιδόμενος». Καταλαβαίνετε; Αὐτό πρέπει νά συμβαίνει στή ζωή τοῦ κάθε πιστοῦ. Γι' αὐτό βλέπουμε τούς ἀγίους νά ἔχουν αἰσθηση ότι ὁ Θεός τούς φωτίζει νά μιλήσουν, ὁ Θεός τούς φωτίζει νά κάνουν τό ἄλφα, ὁ Θεός τούς φωτίζει νά κάνουν τό βῆτα. Χωρίς νά σημαίνει αὐτό ότι ώς ἀνθρωποί δέν θά κάνουν κάπιο λάθος, ἀλλά πάντοτε ὅμως μέσα σ' αὐτό τό πνεῦμα κινοῦνται, πάντοτε μέσα σ' αὐτό τό πνεῦμα ένεργούν. Άν κάποια στιγμή κάνουν λάθος, τό λάθος εἶναι ἀνθρώπινο, εἶναι δικό τους. Άλλα δι, τι καλό γίνει, αἰσθάνονται ότι τό ἔκανε ὁ Χριστός. Διά τοῦ λόγου των, διά τῆς χειρός των, διά τοῦ ἔργου των τό ἔκανε ὁ Κύριος. Καί γι' αὐτό ἔνας ἄγιος καί νεκρούς νά ἀνασταίνει, δέν ὑπερηφανεύεται. Γιατί νά ὑπερηφανεύεται;

Ἐκεῖνος εἶναι κρυμμένος μέσα στόν Χριστό, καί ἐνεργεῖ ὁ Χριστός δι' αὐτοῦ.

Ἐνῶ φαίνονται αὐτά βαθιά ἡ φαίνεται σάν νά μᾶς ζητάει κάποιος πολλά, δέν εἶναι ἔτσι. Ἀρκεῖ ὁ ἀνθρωπός νά τά πιστέψει ἔτσι, νά ἀποφασίσει νά παραδοθεῖ στόν Χριστό, νά θελήσει νά γίνει ἀληθινός χριστιανός, ὅπότε τά κάνει ὅλα ὁ Χιστός. Ἀπάρ τή στιγμή πού μπολιάζεται τό ἄγριο δένδρο, τί φροντίδα ἔχει ἀπό κεῖ καί πέρα; Αὐτό, ἔτσι κι ἄλλιως, εἶναι φυτεμένο μέσα στή γῆ καί ὑπάρχει καί ζει. Ἀλλά καθώς ὅλοι οἱ χυμοί μπαίνουν μέσα στό μπόλι, γίνεται μπολιασμένο δένδρο, καινούργιο δένδρο, καλό δένδρο, πού κάνει καλούς καρπούς.

Ολι ἡ φροντίδα σου ἃς εἶναι τό νά εἶσαι μέσα στόν Χριστό. Μετά, ὁ Χριστός ἐνεργεῖ διά σου. Σέ συγχωρεῖ, σέ καθαρίζει, σέ ὄγιαζει, σέ φωτίζει, σέ χαροποιεῖ, σέ γλυκαίνει. Ἔτσι ἀρχίζεις νά καταλαβαίνεις τί θά πεῖ ἀνθρωπος, ἀρχίζεις νά καταλαβαίνεις τί θά πεῖ ὅτι ὑπάρχει ὁ Θεός καί ότι σέ έκανε πλάσμα του καί σέ ἀγαπάει, ἀρχίζεις νά καταλαβαίνεις τί θά πεῖ ἥλθε ὁ Χριστός στή γῆ καί καί ἔσωσε τόν κόσμο καί ἔσωσε κι ἐσένα, ἀρχίζεις νά καταλαβαίνεις τί εἶναι βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί τί εἶναι παράδεισος. »Ολα τά ἄλλα, ἐπειτα σάν νά εἶναι ἀνύπαρκτα. »Ολα. Τά ὄποια ούτε θά σέ φοβίσουν ούτε θά σέ ἐμποδίσουν. Ποιόν μάρτυρα ἐμπόδισαν τά μαρτύρια; »Ισα-ΐσα, ὑπηρέτησαν μέ τό παραπάνω τόν καθένα, καί γι' αὐτό τόσο πολύ τά ἥθελαν, τά ἐπεδίωκαν καί χαίρονταν νά μαρτυροῦν. »Ο, τι κι ἀν συμβαίνει, αἰσθάνεται τή χ

Η ΖΩΗ ΜΑΣ

(Ιωάν. 11,25-Α' Ιωάν. 5,20)

Ενα ἀπό τά συγκινητικώτερα τροπάρια πού ψάλλονται στούς Ιερούς Ναούς τή Μεγάλη Εβδομάδα, στόν "Ορθόδοξο Τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, είναι και τό ἀκόλουθο.

"Τὸν ἥλιον κρύψαντα τὰς ἡμέρας ἀκτίνας, και τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ διαρραγέν, τῷ τοῦ Σωτῆρος θανάτῳ, ὁ Ἰωσήφ θεασάμενος, προσῆλθε τῷ Πιλάτῳ και καδικετεύει λέγων· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, τὸν ἐκ βρέφους ὡς ξένον ξενωθέντα ἐν κόσμῳ· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ὁμόφυλοι μισοῦντες θανατοῦσιν ὡς ξένον· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ξενίζομαι βλέπειν τοῦ θανάτου τὸ ξένον· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὅστις οἶδεν ξενίζειν τοὺς πτωχούς τε και ξένους· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν Ἐβραῖοι τῷ φθόνῳ ἀπεξένωσαν κόσμῳ· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ἵνα κρύψω ἐν τάφῳ, δς ὡς ξένος οὐκ ἔχει τὴν κεφαλὴν ποῦ κλίναι· δός μοι τοῦτον τὸν ξένον, ὃν ἡ Μήτηρ καθορᾶσα νεκρωθέντα ἐβόα· Ω γιὲ και Θεέ μου, εὶ και τὰ σπλάγχνα τιράσκομαι, και καρδίαν σπαράττομαι, νεκρόν σε καθορᾶσα, ἀλλὰ τῇ σῇ ἀναστάσει θαρροῦσα μεγαλύνω. Καὶ τούτοις τοίνυν τοῖς λόγοις δυσωπῶν τὸν Πιλάτον ὁ εὐσχήμων λαμβάνει τοῦ Σωτῆρος τὸ σῶμα, δ και φόβῳ ἐν σινδόνι ἐνειλήσας και σμύρνῃ, κατέθετο ἐν τάφῳ τὸν παρέχοντα πᾶσι ζωὴν αἰώνιον και τὸ μέγα ἔλεος".

Παραθέτουμε τή μετάφραση ἐν συντομίᾳ. Ό Ιωσήφ, ὅταν (πλήρης ἀκπλήξεως) παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἥλιος ἔκρυψε τίς ἀκτίνες του και τό παραπέτασμα τοῦ ναοῦ (πού ἔχωριζε τά ἄγια τῶν ἀγίων), ἐσχίσθη ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος, προσῆλθεν εἰς τὸν Πιλάτον και τόν θεομπαρακαλεῖ μέ αὐτά τά λόγια: Δῶσε μου

10 Μέριμνα τῶν πτωχῶν

τοῦτον τὸν ξένον, ὁ ὅποιος ἀπό τή βρεφική του ἡλικία, ως ξένος πού ἦτο, ζοῦσε στόν κόσμο σάν πρόσφυγας και περιπλανώμενος. Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον, τόν Ὁποίο οι ὁμοεθνεῖς του, ἀπό μῆσος, Τόν θανατώνουν, σάν νά ἦταν ξένος (και ἔχθρός τους). Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον, τοῦ Ὁποίου ὁ παράδοξος θάνατος μοῦ δημιουργεῖ ἀκπληξη. Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον ὁ Ὁποίος γνωρίζει νά υπηρετεῖ και νά περιποιεῖται τοὺς πτωχούς και τοὺς ξένους. Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον, τόν Ὁποίον οι Ἐβραῖοι ἔνεκα φθόνου (ἐθανάτωσαν και τοιουτορόπως) ἀπεξένωσαν ἀπό τόν κόσμο. Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον διά νά τόν κρύψω εἰς τόν τάφον, διότι Αὔτος ὡς ξένος πού είναι, δέν ᔹχει ποῦ νά κλίνει τήν κεφαλήν Του. Δῶσε μου τοῦτον τὸν ξένον, τοῦ Ὁποίου ἡ Μήτηρ ἔλεγε μεγαλοφόνως, δταν Τόν είδε νεκρόν: Ω γιὲ και Θεέ μου, ἀν και ὁ πόνος μοῦ πληγώνει τά σπλάγχνα ἀλλ' ὅμως πιστεύουσα εἰς τήν Άναστασή Σου και ἀντλοῦσα θάρρος ἀπό αὐτή, Σέ δοξάζω μέ μεγάλη δόξα. Και μέ αὐτούς τούς λόγους θερμῶς παρακαλῶν τόν Πιλάτον ὁ διακεκριμένος Ιωσήφ, λαμβάνει (μέ τήν ἀδειά του) τό Σῶμα τοῦ Σωτῆρος, τό ὅποιον, ἀφοῦ μέ σεβασμόν και εὐλάβεια περιετύλιξε μέ σινδόνα και ἥλειψε μέ ἀρώματα, ἐτοποθέτησεν εἰς τάφον· ἐτοποθέτησε σωματικῶς εἰς τάφον (ώς νεκρόν) Αὔτον, πού δίνει εἰς ὀλους αἰώνιον ζωὴν και ἀπειρον ἔλεος".

Ο ὥραιότατος αὐτός ὅμνος μᾶς ὅμιλει γιά ἔνα ξένον. Ποιός είναι ὁ ξένος αὐτός; Είναι ὁ Κύριος μας Ιησοῦς Χριστός. Ξένος λοιπόν ὁ Χριστός! Αὔτος πού διεκήρυξε ὅτι είναι «τό φῶς τοῦ κόσμου, ἡ ζωή και ἡ ἀνάσταση»; (Ιωάν. 11,25). Αὔτος πού δια-

βεβαίωσε πρός τούς μαθητές του και δι' αὐτῶν διαχρονικά στά μέλι τῆς Ἐκκλησίας «...ἰδού ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἴμι πάσας τάς ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20). Αὔτος πού ἐπιστοποίησε μέ τήν εὐλογίαν ὅτι είναι ὁ "Ων, ὁ Ἡν και ὁ ἐρχόμενος" (Ἄποκ. 1 4), ἡ Ἀρχή και τό τέλος, «τό Α και τό Ω» (Ἄποκ. 1, 8), ὁ Πανταχοῦ Παρόν, ὁ Παντοκράτωρ. Ναι, ἀδελφοί μου, ἦταν ξένος ὁ Χριστός και Κύριος μας Ιησοῦς Χριστός ύπο μίαν ὅμως ἔννοιαν. Ήταν ξένος πρός τήν ἀμαρτία. Ήταν ἀναμάρτητος. Ό μόνος ἀναμάρτητος. Υπάρχει ὅμως και μία ἄλλη ἐκδοχή (ἀποψη), μήπως και ἔμεις σάν ὁρθόδοξοι Χριστιανοί ἔχουμε ἀποξενωθεῖ ἀπό τή χάρη τοῦ Θεοῦ, λόγω τῶν ἀμαρτιῶν μας και διαπράττουμε ἔργα σκοτεινά και ἀμαρτωλά, πού είναι ἀνάρμαστα στούς χριστιανούς και δέν γνωρίζουμε τόν Κύριό μας!

Δυστυχῶς, ἀκόμη και σήμερα, εἴκοσι αἱῶνες μετά τή λυτρωτική θυσία και ἀνάστασή Του γιά πολλούς παραμένει ἀγνωστος και ξένος! Μήπως μεταξύ αὐτῶν εἴμαστε και ἔμεις; Μήπως τόν κρατοῦμε σέ ἀπόσταση, δέ θέλουμε πολλές ἐπαφές μαζί Του, λόγω τῆς ἀμαρτωλῆς ζωῆς μας;

Ἐάν ναί ἀς φροντίσουμε νά Τόν πλησιάσουμε και νά Τόν γνωρίσουμε ἀπό κοντά. "Ἄς μετανοήσουμε γιά τίς ὀμαρτίες μας. "Ἄς τίς ἔξομολογηθοῦμε σέ πνευματικό

πατέρα και μέ δάκρυα συντριβῆς και μετανοίας ἀς Τόν παρακαλέσουμε νά συγχωρήσει και νά ἐλεήσει και ἐμᾶς. Και ἀπό ξένο και ἀγνωστο νά Τόν κάνουμε ὅχι μόνο φίλο μας, ἀλλά και νά καταλάβουμε δτι είναι ἡ ὑπαρξή μας, ἡ ζωή μας.

Ναι, ἀδελφοί, ὁ Θεός δέν είναι ξένος, ούτε ἀγνωστος, είναι Θεός ζωντανός. Ο Θεός είναι πηγή ζωῆς. Τό πᾶν ἐξ αὐτοῦ πηγάζει. Είναι γιά τά δημιουργήματά Του πηγή κάθε ἀγαθοῦ, δημιουργός τῆς ύπαρξεώς τους και τῆς εύτυχίας τους. Έξουσιάζει τή ζωή σέ ὅλη τῆς τήν ἔκταση και τήν παρέχει μέ ἀφθονία σέ ὅλους ἐκείνους, πού πιστεύουν σ' Αὔτόν (Ιω. 10, 10). Γιά τόν πιστό «τό ζῆν Χριστός» (Φιλιπ. 1, 21) δηλ. τό νά είναι σέ κάποιον ὁ Χριστός ζωή, συνυπονεῖ τό νά γνωρίσει δσο τό δυνατό περισσότερο τό Χριστό και νά ἐπιτύχει τήν πλήρη ἔνωση μαζί Του.

Ο Κύριός μας δέν ύποσχέθηκε μόνο ὅτι θά είναι μαζί μέ τούς ἀγαπῶντες Αὔτόν, ἀλλά και ὅτι θά παραμείνει πάντοτε κοντά τους και τό ἀκπληκτικότερο, ὅτι θά ἐνωθεῖ μέ αὐτούς μέ τόση ἀγάπη, ώστε νά ἀποτελέσουν ἔνα πνεῦμα.

Ἡ ἀλήθεια αὐτή, ὅτι ἡ ἔνωση τοῦ Θεοῦ μέ τούς ἀγαπημένους του πιστούς είναι ἀνώτερη ἀπό κάθε ἔνωση και ἀσύλληπτη ἀπό τό νοῦ, διδάσκεται μέ ἀμέτρητα χωρία ἀπό τήν Ἅγια Γραφή. Από μιά ἀκρη ὡς τήν ἄλλη τῆς Άγιας Γραφῆς, μιά βαθιά αἰσθηση τῆς ζωῆς σέ ὅλες τίς μορφές της και μιά αἰσθηση πολύ καθαρή τοῦ Θεοῦ, μᾶς ὅμιλούν και μᾶς ἀποκαλύπτουν τήν αἰώνια αὐτή ζωή, δηλαδή «ὅτι ὁ Χριστός είναι ἀληθινός Θεός και ζωή αἰώνιος», (Α' Ιωάν. 5, 20 - και Ιωάν. 11, 25-26), πού δ ἀνθρωπος ἐπιζητεῖ μέ ἀκατάβλητη ἐλπίδα ώς ἔνα ίερό δῶρο τοῦ Θεοῦ.

Συνεχίζεται
H.IX.

ΔΕΝ φθάνει ή θρησκευτική άγωγή, που πρέπει νά δίνωμε στό παιδί. Χρειάζεται νά συνεχισθή ή άγωγή αύτή καί στήν έφηβική ήλικια, γιατί ή έφηβική ιρίση χαρακτηρίζεται από άμφιβολία, έπιφυλακτικότητα, άρνηση. Γι' αυτό ή έφηβική ήλικια χρειάζεται ειδική καθοδήγηση, άφου εύρισκεται πρό κινδύνου διπλῆς παρεξηγήσεως της χριστιανικής οδοῦ: ή νά τήν νομίση δπως ή άρνηση τήν έμφανίζη, π αρεξηγημένη, ή λόγω της τάσεως της πρωτοτυπίας και της ιρίσεως της, παρ' δλη τήν είλικρινή πρόθεσή της, νά άγνοήση σα ή Παράδοση της έτοιμασε και νά ίδη και τά προβλήματα της πίστεως, στι αντιμετωπίζονται ύπ' αύτης γιά πρώτη φορά.

Άκομη χωρίς διαφωτισμό ο έφηβος είναι δυνατόν έντελως νά άδιαφορήση κάθε σχέση πρός τή θρησκευτική πίστη και νά πλανηθή και μόλις μετά μακρό χρονικό διάστημα είναι δυνατόν νά έπανέλθη δι' άλλης οδοῦ στη θρησκευτική πίστη, δπως συμβαίνει έπανειλημμένα σέ μερικούς έργατες της έπιστήμης.

Ο χριστιανός θέτει τίς άξιώσεις τού νέου άπό τή ζωή σέ ύψηλότερο έπίπεδο. Οι άξιώσεις, ο σκοπός δίνουν σθένος στόν έφηβο νά αντιμετωπίζη κάθε φάση της ιρίσεως του, σύμφωνα μέ το σκοπό πού έθεσε στή ζωή του. Γι' αυτό και ποικίλει τόσο πολύ. Σ' άλλους λύει άμεσως και κατά τρόπο ριζικό τά διάφορα έρωτηματικά της ήλικιας, σ' άλλους δέ έξακολουθεῖ και μέχρι του γήρατος.

Τεράστια σημασία έπισης έχουν τά ήρωικά πρότυπα ώς και ή πρός αύτά προσαρμογή, άλλ' αύτά τά πρότυπα τά δίνει ο χριστιανισμός. "Αν ή έφηβική ιρίση δέν παρέλθη κανονικά, τά κακά άποτελέσματα της θά βαρύνουν όλοκληρη τή ζωή. Η θρησκευτική διαπαιδαγώγηση συνεπῶς πού θά

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ τοῦ έφηβου

γίνεται κατά τρόπο άρτιο και σοβαρό, θά πρέπη νά είναι φωτισμένη και μελετημένη. Εύρυτατα έρευνησαν τή θρησκευτικότητα τού νέου και άμερικανοί ψυχολόγοι και ίδιαίτερα τό φαινόμενο της «έπιστροφής», πού έμφανίζεται μεταξύ του 10ου -25ου έτους. Και κατ' αύτους ή θρησκευτική διαφώτιση πρέπει νά στραφή κυρίως πρός τήν έφηβική ήλικια.

Νομίζομε δέ στι δέν πρέπει νά κρύβωμε άπό τόν έφηβο τήν ύπαρξη τῶν άλλων Θρησκειῶν, άλλά νά τούς έμπεδώσωμε τό χριστιανισμό, ωσάν τήν άνωτερη θρησκεία ή πιό άληθινή. Στά άνεξήγητα, νομίζομε πώς δέν πειράζει νά τονίζωμε: «Αύτά είναι προβλήματα, μπροστά στά όποια χιλιάδες χρόνια ο άνθρωπος σταματᾶ, άναζητεῖ, έλπιζε...».

Πώς όμως, θά δώσωμε μιά θρησκευτική

μόρφωση, χωρίς νά φθάσωμε στόν φανατισμό; Νά μιά έρωτηση τῶν σπουδαστῶν μου... Τήν άπαντηση μᾶς τήν δίνει ο Bovet: «Πρέπει - λέγει - νά έχωμε μιά είκόνα τοῦ Θεοῦ άρκετά ύψηλή, άρκετά μεγάλη γιά νά έγκολπωθη όλοκληρο τό άνθρωπινο γένος. Πρέπει νά άνατρεφόμαστε μέ τήν έννοια τοῦ Οὐρανίου Πατέρα, πού ο Χριστός μᾶς άποκάλυψε, μέ μιά άγάπη όλοκληρωμένη, τής δύοις δ σταυρός είναι τό σύμβολο...». "Όταν έτσι ξεκινοῦμε, ποτέ δέν κάνομε άνθρωπους μονόφθαλμους, συναισθηματικά έλαττωματικούς και θρησκευτικά ήμιμορφωμένους, μέ γνώρισμα τό φανατισμό.

Στή χριστιανική διαπαιδαγώγηση έρχεται άρωγός και τό Κατηχητικό Σχολεῖο. Δίνει στόν έφηβο τήν εύκαιρια νά έλθη σ' έπαφή μέ τήν Πίστη και τήν Παράδοση τής Έκκλησίας, νά γνωρίση τήν άληθινή και πηγαία θρησκευτική ζωή. Δίνει έπίσης τήν εύκαιρια νά κατατοπίζεται ο έφηβος κατά τρόπο ρεαλιστικό και άπό τής πλευρᾶς δτι γνωρίζει όχι μόνο τά τοῦ άρρωστου πόσμου, άλλα έξ ίσου και τά τοῦ υγιούς. Μπορεί να έχη μιά προοπτική ζωῆς, πού διαφορετικά δέν θά άποκτούσε, γιατί θά τοῦ έλειπε ή έπαφή μέ ένα όλοκληρο θησαυρό πνευματικῶν άξιων και πνευματικής πείρας τῶν εύγενέστερων τέκνων τής άνθρωπότητας. Ό Γ. Σακελλαρίου έπίσης σέ μιά έρευνα μαθητῶν και μαθητριῶν τής Θεσσαλονίκης εύρισκει σχετικά μικρό ποσοστό τῶν άδιάφορων και τῶν άρνητῶν, ένεκα τής σπουδαίας έργασίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Ό έφηβος, άγωνιζόμενος νά γνωρίση τόν έαυτό του, άναστατώνεται και ταράσσεται. Έπιθυμει νά καθοδηγηθῇ, άλλά ταυτόχρονα ύπερασπίζει τήν άνεξαρτησία του. Μολονότι όμως διακηρύσσει

τήν έπιθυμία του νά είναι έλευθερος, προσκολλάται μέ σόλη του τήν ψυχή σέ ίσχυρές προσωπικότητες τοῦ Δασκάλου η τοῦ Κατηχητοῦ του. Προσφέρει όμως και άλλες ύπηρεσίες τό Κατηχητικό: Λέσχη, δανειστική βιβλιοθήκη, ψυχαγωγία, έκδομές, φιλανθρωπικές έκδηλωσεις, θερινές κατασκηνώσεις, είδικά άσματα, πού μέ σόλα αύτά καλλιεργείται τό θρησκευτικό συναίσθημα.

"Όμως ύπενθυμίζουμε δτι πουθενά άλλου άπό μιά δμαλή οίκογένεια δέν μπορεῖ νά ύφισταται ή άτμοσφαιρα τής εύνοικής τρυφερότητας, γιά τήν έξέλιξη τής ήθικης και θρησκευτικής ζωῆς. Ό Bergson έδειξε δτι ύπάρχει μιά θρησκεία κλειστή και μιά θρησκεία άνοιχτή, έπίσης μιά ήθική κλειστή και μιά ήθική άνοιχτή. Άλλοιμονο όμως! Σήμερα διδάσκουν τήν κλειστή θρησκεία στά μικρά και στούς έφηβους! Είναι σφάλμα τῶν γονέων νά μεταχειρίζονται τή θρησκεία σάν άπειλή, σάν ένα μέσο άνωτερης δυνάμεως. Είναι άδικαιολόγητο στά όμιμα τοῦ Θεοῦ, πού είναι τό ίδιο τό έλεος, νά κάνωμε τά παιδιά μας νά ύπακούουν, άπειλώντας τά μέ τίς φλόγες τοῦ Άδη! Πρέπει μέ τόν τρόπο μας νά τά κάνωμε σ' αύτόν πού πρέπει νά κατευθύνεται κάθε σκέψη. Νά μήν κρατοῦμε τά παιδιά μας σέ στενότητα άντιλήψεων. Νά διδάξωμε τέλος στόν έφηβο δτι οί καλύτεροι άνθρωποι και οί εύτυχέστεροι είναι αύτοί πού ζούν σύμφωνα μέ τό καθήκον και άκολουθουν τής έντολές τοῦ Θεοῦ, τής Έκκλησίας και τοῦ Κράτους. "Οι οί θυσίες συνεπῶς είναι άνθρωπινο καθήκον και μάλιστα τοῦ θρησκεύοντος άνθρωπου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΣΤ. ΡΟΥΣΚΑΣ
Τ. Διευθυντής
Παιδαγωγικής Ακαδημίας

ΧΑΡΗ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ ΕΓΙΝΑΝ ΚΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΡΓΑ ΑΓΑΠΗΣ

Τό Φιλανθρωπικό Σωματείο «ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ» καθημερινά ἀγωνίζεται γιά τήν ἀνακούφιση τοῦ πόνου, τή συμπαράσταση καὶ τήν ἐνίσχυση τῶν ἀδυνάτων ἀδελφῶν μας.

Ἄδέλφια μας, πού ζοῦν κάτω ἀπό τά ὄρη τῆς φτώχειας περνοῦν ἐναγόνια ἀπό τό Σωματεῖο μας ἀναζητώντας συμπαράσταση. Χάρη στή δική σας βοήθεια τό Φιλανθρωπικό Σωματείο μας συμπαραστέκεται ἐπί μία πεντηκονταετία στούς δεινοπαθοῦντες ἀδελφούς μας.

ΑΣΘΕΝΕΙΣ: Μέριμνα γιά τούς ἀσθενεῖς καὶ πατάκοιτους. Ἐπισκέψεις σέ Νοσοκομεῖα καὶ Κλινικές. Βοήθεια ἀσθενῶν στό ἔξωτερο.

ΑΠΟΡΟΙ: Τρόφιμα καὶ οἰκονομική ἐνίσχυση γιά τήν ἀντιμετώπιση ἀμεσων ἀναγκῶν.

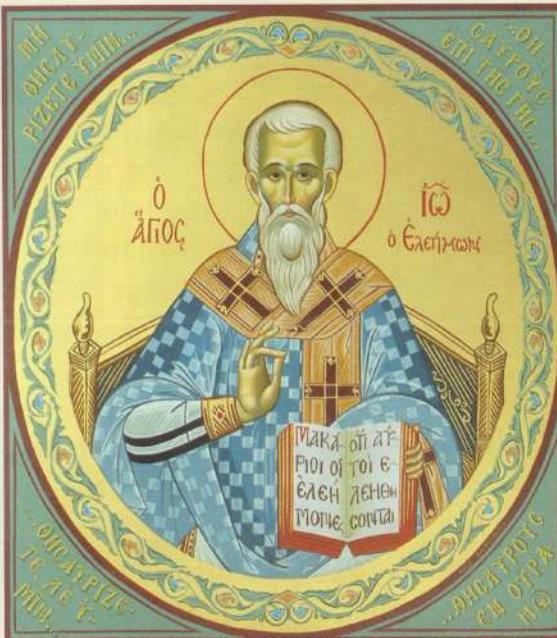
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΙ: Συμπαράσταση στή μοναξιά καὶ τήν ἀπόγνωση. Οἰκονομική βοήθεια. Φροντίδα γιά τή διευκόλυνσή τους σέ ἔκτακτες ἀνάγκες.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ: Φροντίδα γιά τίς δεινοπαθοῦσες οἰκογένειες ἀσθενῶν, πολυτέκνων, μέ οἰκονομική ἐνίσχυση, τρόφιμα, ρουχισμό, ὑπόδηση κ.ἄ.

ΣΤΣΣΙΤΙΑ: Τό Φιλανθρωπικό Σωματείο μας ἐνισχύει μέ τρόφιμα, συσσίτεια Τεράν Ναῶν τής πόλεώς μας.

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῶν 50 χρόνων τοῦ Σωματείου μας στό φιλανθρωπικό ἔργο, αἰσθανόμαστε τήν ἀνάγκη νά ἀπενθύνουμε ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ στά ἀγαπητά μας μέλη, δωρητές καὶ λοιπούς συνεργάτες μας, στούς όποίους τό Φιλανθρωπικό Σωματεῖο μας, μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, ὀφείλει τήν ὑπαρξή τον.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΤΜΒΟΤΑΙΟ

Θεσσαλονίκη 23-04-2014

Πρός Φιλανθρωπικό Σωματεῖο «Μέριμνα τῶν Πτωχῶν»
Ἄξιότιμοι Κύριοι

Ἐπιθυμῶ νά ἐκφράσω ἓνα ἐγκάρδιο εὐχαριστῶ τόσο στόν ὑπεύθυνο ἔκδοσης κ. Ἡλία Χαμαμίτζόγλου, ὅσο καὶ στήν συντακτική ἐπιτροπή τοῦ περιοδικοῦ σας, γιά τήν ἀναφορά πού ἔγινε στά πρόσωπο τοῦ ἀείμνηστου πατέρα μου Χαράλαμπου Ψωμάδη, ὃς ἴδρυτικον στελέχους τοῦ Σωματείου, στό 190ό τεῦχος.

Ἡ ὑπόμνηση τῶν ὀνομάτων ἀνθρώπων πού σηματοδότησαν μέ τήν παρουσία τους ἐνέργειες, οἱ όποιες ἀφοροῦν τήν ἀνακούφιση ἀναξιοπαθούντων ἀτόμων, ἀποτελεῖ μιά ἀπόδοση τιμῆς στά πρόσωπα αὐτά, ἀλλά καὶ στούς ἀπογόνους τους.

Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ πάλι ὑπόσχομαι νά συνεχίσω τό ἔργο τοῦ ἀείμνηστου πατέρα μου, μέ τήν δική μας στάση ζωῆς καὶ ἀρωγῆς πρός τόν πλησίον.

Μέ ἔκτιμηση

Παναγιώτης Ψωμάδης
Ὑποψήφιος Εύρωβουλευτής

Μέ τήν «Ἐνωση γιά τήν Πατρίδα καὶ τό Λαό»

Σημ. Μία συγκινητική ἐπιστολή ἀπό αὐτές, πού λάβαμε λόγω συμπλήρωσης 50 χρόνων ἀπό τήν ἵδρυση τοῦ Σωματείου μας. Εύχόμαστε ὀλόφυχα νά δίνει ὁ Θεός τήν κατ' ἄμφω ὑγεία στόν ἀγαπητό μας κ. Παναγιώτη Ψωμάδη καὶ τούς λοιπούς συνεργάτες μας ὥστε μέ τή βοήθειά τους, πνευματική καὶ ύλική, νά συνεχίζει τό Σωματεῖο μας τό φιλανθρωπικό του ἔργο.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΚΔΗΜΙΕΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΑΡΑΜΦΥΛΙΔΗΣ 1924-2014

Γεννήθηκε τό 1924 τήν ἡμέρα τής ἑορτῆς του, ἀπό γονεῖς πρόσφυγες ἀπό τήν Σαμψούντα, ἐγκαταστημένους ἀρχικά στήν Ἔδεσσα καὶ ἀμέσως μετά στή Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στήν Ἐμπορική Σχολή. Στρατεύτηκε τά δύσκολα χρόνια τοῦ ἀνταρτοπολέμου καὶ ὑπηρέτησε τήν πατρίδα γιά 6 ὀλόκληρα χρόνια. Όρφανεμένος ἀπό μικρή ηλικία καὶ αὐτοδημιούργητος δραστηριοποίηθηκε στήν ἀρχή ώς τυρέμπορος καὶ ἀρκετά σύντομα ἀσχολήθηκε μέ οἰκοδομικές ἐπιχειρήσεις.

Ἀπόκτησε 5 παιδιά μέ τήν εὐσεβή σύζυγό του Ἀννα καὶ εύτύχησε νά δεῖ 7 ἐγγόνια καὶ 3 δισέγγονα. Ἡταν ἴδρυτικό μέλος τοῦ οἰκοτροφείου «Βασιλειάδα», μά προσπάθεια ἀναβίωσης τοῦ ἔργου τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τής «Μέριμνας τῶν Φτωχῶν», τής

«Ἄγαπης Χριστοῦ» καὶ τής «Χριστιανῆς Ἐνωσης Γονέων». Ως συνεργάτης τοῦ πατρός Λεωνίδα, ἐνίσχυσε τό ἔργο τῶν Ἐκπαιδευτηρίων «Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ» καὶ τής «Ἐξωτερικῆς Τεραποστολῆς» προσφέροντας σημαντικό μέρος τής περιουσίας, πού ὁ Θεός τόν εὐλόγησε νά ἀποκτήσει, γιά τόν συνάνθρωπο. Ποτέ δέν ἀρνιόταν νά ἐνισχύσει οἰκονομικά ὅποιον χτυποῦσε τήν πόρτα του γιά βοήθεια. Καταφυγή του ὁ τακτικός ἐκκλησιασμός καὶ ἡ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Τηῆρε ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου στή Χαλκιδική καὶ σέ χωριά τής εὐρύτερης Θεσσαλονίκης καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ συνεργάτης τοῦ Παναγιώτη Παναγιωτίδη, Αθανασίου Σπυρίδωνα, Κοκολού Λουκᾶ.

Ἐφυγε ἀπό κοντά μας γιά νά πάει στό Θεό πού τόσο ἀγαποῦσε τό πρωτί τής 13ης Απριλίου 2014, Κυριακή τῶν Βαΐων, περίπου στίς 8.00 τό πρωτί.

Γιά νά προλάβει τήν κυριακάτικη θεία λειτουργία στούς οὐρανούς...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ ΚΑΡΑΜΦΥΛΙΔΟΥ